

Det overordnede og afgørende kriterium er, at området skal have national eller international interesse på grund af dets særlige naturmæssige og landskabelige værdier.

De enkelte krav vil ikke få samme vægt i de enkelte områder, da disse vil være af meget forskellig karakter. Bestemmelsen er udtryk for, at kun områder, der indeholder ganske særlige kvaliteter, kan gøre sig fortjent til, at netop det område kan kaldes nationalpark, hvor der gøres en særlig indsats for at sikre og udvikle disse værdier med de muligheder, som nationalparkloven giver. Det er under alle omstændigheder en forudsætning, at der vil ske en afgørende styrkelse af naturværdierne.

Forslagets krav om opfyldelse af lovens formål svarer indholdsmæssigt til de kriterier for at kunne udpege et område som nationalpark, som Den Nationale Følgegruppe har anbefalet.

Udvikling af en nationalpark vil ske over mange år. Områderne skal derfor ud over de nuværende værdier også indeholde det nødvendige potentiale for kunne udvikles i overensstemmelse med formålet og forventningerne ved oprettelsen som nationalpark. Det vil typisk være, at der er gode muligheder for, at der kan skabes større sammenhængende naturområder, at naturkvaliteten i eksisterende naturområder kan styrkes, at der er egnede muligheder for fri dynamik, og at der er grundlag for at styrke befolkningens muligheder for at opleve og bruge og få viden om naturen og landskabet eller særlige kulturmiljøer i nationalparken.

Et område, der udpeges som nationalpark, skal sammen med andre danske nationalparker kunne bidrage til at dække de vigtigste danske naturtyper.

Oprettelsen af en nationalpark i et område, der rummer de nævnte værdier, vil kunne medvirke til, at der kan ske en koordineret, langsigtet udvikling af værdierne, såvel naturmæssige, landskabelige, geologiske, kulturhistoriske som friluftsmæssige værdier, og at det navnlig kan ske i samspil med lokalbefolkningen og erhverv.

Efter den foreslåede bestemmelse kan en nationalpark indeholde både områder med ferske vande og landarealer men også områder på havet. Med havet menes søterritoriet og fiskeriterritoriet.

Til § 3

Bestemmelsen giver miljøministeren hjemmel til at oprette nationalparker. Efter den foreslåede bestemmelse oprettes en nationalpark ved, at ministeren udsteder regler for den enkelte nationalpark. Proceduren

for behandling af nationalparkforslag fremgår af kapitel 2 i lovforslaget.

Reglerne vil blive udstedt i form af en bekendtgørelse, der fastlægger den præcise afgrænsning af nationalparken. Afgrænsningen vil blive vist på et eller flere kort, der kan optages som bilag til bekendtgørelsen eller offentliggøres på anden måde.

Med den foreslåede bestemmelse vil der ikke være adgang til at fastsætte regler, der regulerer de enkelte ejeres råderet.

I forbindelse med udstedelsen af regler for en nationalpark opretter ministeren en fond (nationalparkfonden) for den pågældende nationalpark og udpeger fondens bestyrelse (nationalparkbestyrelsen). Den enkelte nationalpark bliver dermed et uafhængigt organ, der kan forvalte nationalparkens økonomi og stå for planlægningen af nationalparkens udvikling. Reglerne om fondens opgaver og nedsættelse af bestyrelsen fremgår af lovforslagets kapitel 3.

Ministerens udstedelse af regler for en nationalpark er sidste led i den procedure om behandling af nationalparkforslag, der fremgår af forslaget kapitel 2.

Ministerens bekendtgørelse om oprettelse af en nationalpark udarbejdes med udgangspunkt i lovens formål, den gældende overordnede planlægning og på baggrund af den viden om området og den forudgående offentlige og navnlig lokale debat, der har dannet grundlag for ministerens beslutning om oprettelsen af nationalparken.

Reglerne skal indeholde bestemmelser om formålet med at oprette den pågældende nationalpark, hvilke særlige værdier, der har været bestemmende for udpegningen, og hvilke overordnede rammer der skal gælde for nationalparkens udvikling.

Formålet med den enkelte park vil være forskelligt afhængigt af områdets karakter, f.eks. om området er domineret af skovområder, moseområder eller klit og hede, om det er kystlandskab eller fjordlandskab, er marine områder inddraget, eller er området sammensat af natur, byer, skove og landbrug mv.

Bekendtgørelsen udgør – sammen med bla. Natura 2000-planer og vandplaner efter lov om miljømål – rammen for nationalparkbestyrelsens udarbejdelse af en nationalparkplan.

Miljøministeren kan fastsætte overordnede målsætninger for udviklingen af nationalparken under hensyn til formålet med parken, f.eks. at formidling, naturoplevelser eller friluftsliv skal prioriteres og udvikles særligt i nogle områder, eller at der skal arbejdes for, at bestemte områder søges sikret som kerneområder, og at der skal arbejdes for at skabe en sammenhæng mellem områderne. Målsætningerne for udvik-